

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний аерокосмічний університет «Харківський авіаційний інститут»

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою Національного
аерокосмічного університету
«Харківський авіаційний інститут»
«21» травня 2025 р., протокол № 11
наказ № 235 від «22» травня 2025 р.

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

ПСИХОЛОГІЯ

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
галузі знань	С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»
спеціальність	С4 «Психологія»
кваліфікація	Бакалавр з психології

(із змінами, внесеними згідно із рішеннями:
вченої ради ХАІ протокол № 10 від 22.04.2026 р.,
вченої ради ХАІ протокол № 11 від 27.05.2026 р.
вченої ради ХАІ протокол № 01 від 19.08.2026 р.)

Освітня програма вводиться в дію
з «01» вересня 2026 р.

Ректор Національного аерокосмічного
університету
«Харківський авіаційний інститут»

Олексій ЛИТВИНОВ
наказ № 321 від «25» серпня 2026 р.

Харків 2026

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійну програму «Психологія» для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності С4 «Психологія» галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» в Національному аерокосмічному університеті «Харківський авіаційний інститут» (далі – ХАІ) започатковано з метою продовження реалізації освітньо-професійної програми «Психологія» (ID 94) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 053 «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» у зв'язку зі змінами у переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України 30 серпня 2024 р. № 1021) «Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти» з урахуванням:

- Національної рамки кваліфікацій (Постанова Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2011 р., № 1341 (зі змінами));

- стандарту вищої освіти зі спеціальності 053 «Психологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН України 565 від 24.04.2019 р.).

За освітньо-професійною програмою «Психологія» спеціальності С4 «Психологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти проведено:

- оновлення структури компонент освітньої програми (перерозподіл кредитів ЄКТС між компонентами) та змісту її опису (затверджено рішенням вченої ради від 22.04.2026 р., протокол № 10);

- модернізацію структури компонент освітньої програми та змісту її опису відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо окремих питань підготовки громадян України до національного спротиву» від 25.03.2026 р. № 4826-IX (затверджено рішенням вченої ради від 27.05.2026 р., протокол № 11);

- оновлення структури компонент освітньої програми та змісту її опису відповідно до змін у Законі України «Про внесення змін до деяких законів України щодо окремих питань підготовки громадян України до національного спротиву» від 25.03.2026 р. № 4826-IX (затверджено рішенням вченої ради від 19.08.2026 р., протокол № 01).

Модернізацію освітньо-професійної програми «Психологія» проведено групою забезпечення ОПП Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут» у складі:

1	Гарант освітньої програми	Максим ЖИДКО	канд. психол. наук, доцент, кафедра психології
2	Члени групи:	Юрій ГУЛИЙ	– канд. психол. наук, доцент, кафедра психології
3		Олександр ТИНЬКОВ	– канд. психол. наук, доцент, кафедра психології
4		Наталя КАЛАЙТАН	– канд. психол. наук, доцент, кафедра психології
5		Олександр КОЧАРЯН	– д-р психол. наук, професор, академік АН ВО України, завідувач кафедри психологічного консультування і психотерапії Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

На освітню програму було отримано рецензії від керівника навчального закладу та реабілітаційного центру. Оригінали рецензій зберігаються на кафедрі психології Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут». В електронному вигляді рецензії розміщено на сайті в розділі «Освітні програми і компоненти для бакалаврів» освітньо-професійної програми «Психологія» спеціальності С4 «Психологія».

1. Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна В. О. – В. о. завідувача кафедрою психологічного консультування і психотерапії, канд. мед. наук, доцент Віталій ФЕДОСЄЄВ
2. Реабілітаційний центр «Рестарт плюс» – Консультант у галузі хімічної залежності, керівник відділення Артем ГЕЛУНЕНКО

ВСТУП

Відповідно до ст. 1 «Основні терміни та їх визначення» Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII (зі змінами) освітня програма – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

Освітня програма використовується під час:

- акредитації освітньої програми, інспектування освітньої діяльності за спеціальністю та спеціалізацією;
- розроблення навчального плану, програм навчальних дисциплін і практик;
- розроблення засобів діагностики якості вищої освіти;
- визначення змісту навчання в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації;
- професійної орієнтації здобувачів фаху.

Освітньо-професійна програма враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII (зі змінами), Постанову Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 р. № 1341, Стандарт вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти від 24.04.2019 р. № 565 і встановлює:

- обсяг та термін навчання бакалаврів;
- загальні компетентності;
- фахові компетентності;
- програмні результати навчання;
- перелік та обсяг навчальних дисциплін для опанування компетентностей освітньо-професійної програми;
- вимоги до структури навчальних дисциплін.

Освітньо-професійна програма використовується для:

- складання навчальних планів та робочих навчальних планів;
- формування індивідуальних планів студентів;
- формування робочих програм навчальних дисциплін, практик;
- визначення інформаційної бази для формування засобів діагностики;
- акредитації освітньо-професійної програми;
- внутрішнього і зовнішнього контролю якості підготовки фахівців;
- атестації бакалаврів за освітньо-професійною програмою «Психологія» зі спеціальності 053 Психологія.

Користувачі освітньо-професійної програми:

- здобувачі вищої освіти, які навчаються в Національному аерокосмічному університеті «Харківський авіаційний інститут»;
- науково-педагогічні працівники, які здійснюють підготовку бакалаврів за освітньо-професійною програмою «Психологія» зі спеціальності С4 «Психологія»;
- члени екзаменаційної комісії зі спеціальності С4 «Психологія»;
- члени приймальної комісії Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут».
- Освітньо-професійна програма поширюється на кафедри Університету, залучені для підготовки фахівців ступеня бакалавра за освітньо-професійною програмою «Психологія» зі спеціальності С4 «Психологія».

1 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

Освітньо-професійна програма розроблена на основі таких нормативних документів і рекомендацій:

1.1 Закон України «Про вищу освіту». № 1556-УІІ від 01.07.2014(зі змінами).

1.2 Стандарт вищої освіти зі спеціальності 053 «Психологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти від 24.04.2019 р. № 565.

1.3 Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 р. № 1341 (зі змінами).

1.4 Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29.04.2015 № 266 (зі змінами).

1.5 Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» від 12.08.2015 р. № 579.

1.6 Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затвердженні наказом Міністерства освіти і науки України від 27.03.2025 р. № 515 (розроблених членами сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України та Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти): <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/2025/03/27/nakaz-mon-512-vid-27-03-2025.pdf>.

1.7 Положення «Про організацію освітнього процесу» Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут».

1.8 A Tuning Guide to Formulating Degree Programme Profiles Including Programme Competences and Programme Learning Outcomes. - Bilbao, Groningen and The Hague, 2010.

1.9 A TUNING-AHELO conceptual framework of expected/desired learning outcomes in engineering. OECD Education Working Papers, No. 60, OECD Publishing 2011. <http://dx.doi.org/10.1787/5kghtchn8mbn-en>

1.10 Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації / Авт.: В.М.Захарченко, В.І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В.Г. Кременя. – К. : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. – 120 с.

1.11 Наказ МОН України «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266» від 06.11.2015 № 1151.

1.12 Класифікація видів економічної діяльності: ДК 009:2010. – Чинний від 01.01.2012. – (Національний класифікатор України).

1.13 Класифікатор професій: ДК 003:2010. – Чинний від 01.11.2010. – (Національний класифікатор України).

1.14 Національний освітній глосарій: вища освіта / 2-е вид., перероб. І доп. / Авт.-уклад.: В.М. Захарченко, С.А. Калашнікова, В.І. Луговий, А.В. Ставицький, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В.Г. Кременя. – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014. – 100 с.

1.15 Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003:2010, затверджений наказом Держспоживстандарту України № 327 від 28.07.2010 р. (зі змінами).

1.16 Національна рамка кваліфікацій. Додаток до постанови Кабінету міністрів України № 1341 від 23.11.2011 (зі змінами).

1.17 ESCO (European Skills, Competences, Qualifications and Occupations) – європейська багатомовна класифікація навичок, компетенцій і професій Європейської Комісії // Генеральний директорат із питань зайнятості, соціальних питань та інклюзії (DG EMPL). [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://europass.europa.eu/uk/what-esco-and-how-it-used-europass>

2 ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ПСИХОЛОГІЯ» ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 053 «ПСИХОЛОГІЯ»

1 – Загальна інформація	
Повна назва ЗВО та структурного підрозділу	Національний аерокосмічний університет «Харківський авіаційний інститут» Кафедра психології National Aerospace University «Kharkiv Aviation Institute» Department of Psychology
Ступінь вищої освіти	Ступінь вищої освіти – бакалавр Bachelor's Degree
Галузь знань, спеціальність та назва кваліфікації	Галузь знань – С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини Field of knowledge – Social Sciences, Journalism, Information and International Relations Спеціальність – С4 Психологія Program Subject Area – C4 Psychology Кваліфікація: Бакалавр з психології Qualification: Bachelor's Degree in Psychology
Офіційна назва ОПП	Психологія Psychology
Тип диплому та обсяг ОПП	Диплом бакалавра, одиничний, термін навчання 3 роки 10 місяців: – на базі повної загальної середньої освіти – 240 кредитів ЄКТС; – на основі ступеня «фаховий молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») – 240 кредитів ЄКТС. ХАІ визнає та зараховує не більше 60 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки фахового молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста).
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію: Серія УД № 21020609, виданий 26.06.2025 р. на підставі наказу МОН України від 05.07.2017 № 139-л (на підставі наказу МОН України від 19.12.2016 № 1565, на підставі наказу МОН України від 19.11.2024 №1625) Термін дії сертифікату до 31.12.2027 Оновлення або модернізація освітньої програми здійснюється відповідно до розділу 5 Положення «Про розроблення та модернізацію освітніх програм в ХАІ».
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Особа має право здобувати ступінь бакалавра за умови наявності ступеня повної середньої освіти або освітнього ступеня «фаховий молодший бакалавр» або освітнього ступеня молодшого бакалавра (освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст»)
Мова(и) викладання	Мовою викладання є державна мова. З метою створення умов для міжнародної академічної мобільності може бути прийнято рішення про викладання однієї чи декількох дисциплін англійською та/або іншими іноземними мовами
Інтернет-адреса постійного розміщення опису ОПП	https://khai.edu/profil-id-78708
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка висококваліфікованих конкурентоспроможних фахівців освітньої кваліфікації «бакалавр з психології», компетентності яких відповідають сучасним вимогам роботодавців та перспективі роботи на ринку праці, передусім в сферах авіаційно-космічної психології, інженерної психології, психокорекції, консультування, інформаційних технологій, а також в суміжних галузях, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі професійної психологічної діяльності або у процесі навчання при неодмінному дотриманні принципу верховенства загально визнаних цінностей демократичного суспільства.	

3 – Характеристика освітньо-професійної програми	
Предметна область	Галузь знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини Спеціальність С4 Психологія Об’єкт вивчення: психічні явища, їх виникнення функціонування та розвиток; поведінка, діяльність, вчинки; взаємодія людей у малих і великих соціальних групах; психофізіологічні процеси та механізми, які лежать в основі різних форм психічної активності. Цілі навчання: формування наукових уявлень про природу психіки, про методи та результати дослідження психічних явищ; розвиток здатності до застосування психологічних знань в умовах професійної діяльності. Теоретичний зміст предметної області: система психологічних знань, базових категорій і понять, закономірностей, механізмів, методологічних підходів, пояснювальних принципів, науково-прикладних завдань. Методи, методики та технології: методи теоретичного та емпіричного дослідження, валідні, стандартизовані психодіагностичні методики, методи аналізу даних, технології психологічної допомоги. Інструменти та обладнання: психологічні прилади, комп’ютерна техніка, сучасні інформаційні та комунікаційні технології
Орієнтація ОП	Освітньо-професійна
Основний фокус ОПП	Програма передбачає формування компетентностей та одержання результатів навчання у сфері психології, які виражають що саме студент повинен знати, розуміти та бути здатним виконувати після успішного завершення освітньої програми. Ключові слова: мотиви діяльності людини, психічні та вольові процеси, функціональні стани людини, типологічні особливості особистості, психодіагностика, психокорекція.
Особливості програми	Освітня програма спрямована на підготовку висококваліфікованих та конкурентоспроможних фахівців, здатних розв’язувати складні наукові та практичні завдання у сфері психології на підставі здобуття загальних та спеціальних компетенцій. Освітні компоненти загальної та фахової підготовки адаптовані відповідно до запитів сучасної психологічної практики в різних галузях України, зокрема в аерокосмічній галузі. Характерною особливістю програми є логічний перехід від базових теоретичних дисциплін до практико-орієнтованих.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Робота за фахом відповідно до кваліфікації «Бакалавр» і може займати посади: практичний психолог, психолог
Подальше навчання	Особа має право продовжувати освіту за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентсько-центроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання спрямоване на розвиток критичного і творчого мислення, навчання через практику тощо. Лекції, мультимедійні лекції, семінари, практичні заняття, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, консультації із викладачами, підготовка кваліфікаційної роботи бакалавра.
Оцінювання	Усні та письмові іспити, заліки, практика, індивідуальні завдання, модульні контрольні роботи, атестаційний екзамен та захист кваліфікаційної роботи бакалавра.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)	Загальні компетентності визначені стандартом вищої освіти ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Еквівалент в ESCO - applying general knowledge Uri: http://data.europa.eu/esco/skill/44ff6716-7d71-4a16-821b-61d10e9e290d ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. Еквівалент в ESCO – apply knowledge of social sciences and humanities Uri: http://data.europa.eu/esco/skill/deb3c1bc-d48a-42e6-b0cc-cb238534ec28 ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. Еквівалент в ESCO – information skills Uri: http://data.europa.eu/esco/skill/82c084ea-15e9-4d55-98dc-ede0f767baee ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. Еквівалент в ESCO – demonstrate willingness to learn Uri: http://data.europa.eu/esco/skill/9bf266a6-188b-4d17-a22f-2f266d76832b ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним. Еквівалент в ESCO – think critically Uri: http://data.europa.eu/esco/skill/7dd94ad3-13d6-43fe-8b94-51fcbf67ced9 ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення. Еквівалент в ESCO – make decisions Uri: http://data.europa.eu/esco/skill/d62d2b4c-a6f8-439e-8a1b-4f29ab5f2c47 ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). Еквівалент в ESCO – develop creative ideas Uri: http://data.europa.eu/esco/skill/8c4c49d4-9708-433f-8ca7-bf2c5211ee49 ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії. Еквівалент в ESCO – social and communication skills and competences Uri: http://data.europa.eu/esco/skill/552c4f35-a2d1-49c2-8fda-afe26695c44a ЗК9. Здатність працювати в команді. Еквівалент в ESCO – teamwork Uri: http://data.europa.eu/esco/skill/8b1e7a0a-3c5e-4b6a-9c3f-4f1d8b6e5a2d ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. Еквівалент в ESCO – civic responsibility Uri: http://data.europa.eu/esco/skill/4e5b2d7a-9f6c-4e2d-a7b9-1f3e6a9d5b21 ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. Еквівалент в ESCO – personal development Uri: http://data.europa.eu/esco/skill/7c9a5e3b-2d6f-4b8a-9c2e-6b7a8e3d4f12 ЗК12. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності. Еквівалент в ESCO – assume responsibility Uri: http://data.europa.eu/esco/skill/199f7919-5114-41b6-b6a5-41e0e4896ec1 Додаткові загальні компетентності ЗК13. Здатність забезпечувати особисту та колективну безпеку, діяти відповідально в умовах воєнних загроз і кризових ситуацій, застосовуючи базові знання та практичні навички національного спротиву, психологічної та домедичної допомоги, інформаційної та мінної безпеки, сучасних технологій і засобів комунікації.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології. Еквівалент в ESCO – psychology Uri: http://data.europa.eu/esco/skill/bfe4f330-d595-48c7-ab3c-f309471d6953 СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ. Еквівалент в ESCO – psychological theories

	URI: http://data.europa.eu/esco/skill/eda8a126-08bf-4fb1-8442-fa9febabb75f СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (зокрема, в контексті організації заходів раннього втручання). Еквівалент в ESCO – apply knowledge of human behaviour URI: http://data.europa.eu/esco/skill/a0e23745-6ba4-45e2-9510-df6e71ed1230 СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел. Еквівалент в ESCO – analyse scientific data URI: http://data.europa.eu/esco/skill/36ff57b0-637d-4a83-a0e8-d14f86f9f078 СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій. Еквівалент в ESCO – psychological diagnostics URI: http://data.europa.eu/esco/skill/14ef75cd-ca1f-49c9-9478-ee611b7778fc СК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження. Еквівалент в ESCO – conduct psychological research URI: http://data.europa.eu/esco/skill/19bf4fdc-c0aa-40c5-b531-35ed408067a8 СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації. Еквівалент в ESCO – interpret psychological tests URI: http://data.europa.eu/esco/skill/94f2935b-b4ac-446e-9775-60b4239d016c Еквівалент в ESCO – report analysis results URI: http://data.europa.eu/esco/skill/c544a9f3-5945-4b54-afed-de0697852817 СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову, в т.ч. особам, які отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни). Еквівалент в ESCO – provide psychological support to patients URI: http://data.europa.eu/esco/skill/108112e0-a3df-43bf-91ec-d9614ca4224c СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту. Еквівалент в ESCO – promote mental health URI: http://data.europa.eu/esco/skill/c634630b-210b-4da5-b0f3-894cc292d6e3 СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики Еквівалент в ESCO – follow ethical code of conduct URI: http://data.europa.eu/esco/skill/b2f925ed-3ebd-4f78-b98e-d5d4678e83b5 СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку. Еквівалент в ESCO – manage personal professional development URI: http://data.europa.eu/esco/skill/a8d24a95-47b3-4f88-92e7-06600bcd3612
--	--

7 – Програмні результати навчання

Програмні результати навчання визначені стандартом вищої освіти

ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

Еквівалент в ESCO – analysing and evaluating information and data

URI: <http://data.europa.eu/esco/skill/1f2950c0-ef1e-44b4-9a55-125ccd7b78af>

Еквівалент в ESCO – identify problems

URI: <http://data.europa.eu/esco/skill/a628d2d1-f40a-4c37-a357-2801726f2996>

<http://data.europa.eu/esco/skill/4feed491-dc09-4218-814a-0146e13ef4fe>

ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

Еквівалент в ESCO – psychological concepts

URI: <http://data.europa.eu/esco/skill/df7260b-0879-4d4a-98db-0866c64e08ec>

ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

Еквівалент в ESCO – use ICT systems

URI: <http://data.europa.eu/esco/skill/31d35d3d-2bf2-49aa-9c20-92566ef80277>

ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.
 Еквівалент в ESCO – formulate findings
 URI: <http://data.europa.eu/esco/skill/6eaeaa3a-f100-43e4-b694-16a4dc5a79e1>

ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.
 Еквівалент в ESCO – psychological diagnostics
 URI: <http://data.europa.eu/esco/skill/14ef75cd-ca1f-49c9-9478-ee611b7778fc>
 Еквівалент в ESCO – conduct psychological assessment
 URI: <http://data.europa.eu/esco/skill/66f8d657-ce46-4a8c-a3f5-60ff7fb6ba35>

ПР6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.
 Еквівалент в ESCO – plan research process
 URI: <http://data.europa.eu/esco/skill/f88cb903-83a2-44a3-98a8-e72180ec37a9>
 Еквівалент в ESCO – conduct psychological research
 URI: <http://data.europa.eu/esco/skill/19bf4fdc-c0aa-40c5-b531-35ed408067a8>

ПР7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.
 Еквівалент в ESCO – interpret psychological tests
 URI: <http://data.europa.eu/esco/skill/94f2935b-b4ac-446e-9775-60b4239d016c>

ПР8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефаківців.
 Еквівалент в ESCO – presenting information
 URI: <http://data.europa.eu/esco/skill/3f641516-9846-4a7f-a7f4-e1274eef6688>

ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання (зокрема, щодо організації заходів раннього втручання).
 Еквівалент в ESCO – solving problems
 URI: <http://data.europa.eu/esco/skill/4feed491-dc09-4218-814a-0146e13ef4fe>

ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.
 Еквівалент в ESCO – present arguments persuasively
 URI: <http://data.europa.eu/esco/skill/39e7d2a3-8d01-497c-8c5f-d51ab53a4a22>

ПР11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (в т.ч. у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни).
 Еквівалент в ESCO – provide clinical psychological counselling
 URI: <http://data.europa.eu/esco/skill/c2e7273c-f15d-4ef3-be3c-4fa7da33396e>
 Еквівалент в ESCO – providing psychological and occupational therapies
 URI: <http://data.europa.eu/esco/skill/4bbdc5eb-b710-4b76-816d-04926f7ac4a1>

ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.
 Еквівалент в ESCO – apply psychological intervention strategies
 URI: <http://data.europa.eu/esco/skill/110833ee-c4f1-4856-9b7f-7e49ffda537f>
 Еквівалент в ESCO – provide health psychological concepts
 URI: <http://data.europa.eu/esco/skill/e16a68b0-490f-4a1d-a9d1-afc08a21f1e7>

ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.
 Еквівалент в ESCO – social and communication skills and competences
 URI: <http://data.europa.eu/esco/skill/552c4f35-a2d1-49c2-8fda-afe26695c44a>
 Еквівалент в ESCO – respect the diversity of cultural values and norms
 URI: <http://data.europa.eu/esco/skill/5ca953f7-541d-4f67-bc55-7721348366cf>

ПР14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.
 Еквівалент в ESCO – work in teams

URI: http://data.europa.eu/esco/skill/60c78287-22eb-4103-9c8c-28deaa460da0 Еквівалент в ESCO – inter-professional communication in the psychosocial field URI: http://data.europa.eu/esco/skill/374062e6-29ce-4ccb-b492-9e82e0357176 ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку. Еквівалент в ESCO – manage personal professional development URI: http://data.europa.eu/esco/skill/a8d24a95-47b3-4f88-92e7-06600bcd3612 ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога. Еквівалент в ESCO – follow ethical code of conduct URI: http://data.europa.eu/esco/skill/h2f925ed-3ebd-4f78-b98e-d5d4678e83b5 ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності. Еквівалент в ESCO – show professional responsibility URI: http://data.europa.eu/esco/skill/59ad10b1-6f71-4dd4-ad1f-a1fd68bc2fb ПР18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії. Еквівалент в ESCO – apply health psychological measures URI: http://data.europa.eu/esco/skill/335c86f4-683e-410d-a708-ab1bb8985b10	
Додаткові програмні результати навчання ПР19. Застосовувати знання з основ національного спротиву, міжнародного гуманітарного права, психологічної підготовки, тактичної медицини, мінної безпеки, навігації та інформаційної безпеки для збереження життя і здоров'я людей, протидії загрозам та ефективних дій в умовах воєнного стану, надзвичайних і кризових ситуацій.	
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Науково-педагогічні працівники, залучені до реалізації освітньої програми, відповідають вимогам щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з діючим законодавством України (Постанова кабінету міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 р. № 1187 зі змінами).
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення відповідає вимогам Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з діючим законодавством України (Постанова кабінету міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 р. № 1187 зі змінами) і забезпечує проведення всіх видів навчальних занять та практик, передбачених навчальним планом. Навчання здійснюється у мультимедійних аудиторіях: кімната курсових та дипломних проєктів; кімната для проведення соціально-психологічного практикуму та інтерактивного навчання; комп'ютерний клас кафедри психології; лекційний зал гуманітарного факультету з використанням переносних та стаціонарних ТЗН.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Освітній процес у повній мірі забезпечено підручниками, навчальними посібниками, науково-методичними комплексами, в електронному вигляді відповідно до переліку навчальних дисциплін, що передбачені навчальним планом спеціальності. Відповідно до вимог Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з діючим законодавством України (Постанова кабінету міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30 грудня 2015 р. № 1187 зі змінами) включає в себе бібліотечні ресурси, електронні навчальні ресурси, сайт Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут», сайт бібліотеки університету, сайт дистанційного навчання MENTOR та сайт кафедри психології, на яких розміщена основна інформація щодо освітньої діяльності за ОПП.

9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Національним аерокосмічним університетом «Харківській авіаційний інститут» і навчальними закладами України
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Національним аерокосмічним університетом «Харківській авіаційний інститут» і навчальними закладами країн-партнерів
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання здійснюється державною мовою. У певних випадках може бути прийнято рішення про викладання однієї чи декількох дисциплін англійською та/або іншими іноземними мовами. Іноземні здобувачі вищої освіти можуть навчатися у групах зі здобувачами вищої освіти, які є громадянами України після закінчення вивчення курсу української мови.

3 ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

3.1 Перелік компонент ОП

Код КОП	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК1	Вступ до фаху	3,5	іспит
ОК2	Історія психології	3	іспит
ОК3	Авіаційно-космічна психологія	3	іспит
ОК4	Вікова психологія	5	іспит
ОК5	Еволюційна психологія	3,5	іспит
ОК6	Експериментальна психологія	5	іспит
ОК7	Загальна психологія (1 семестр)	3,5	іспит
ОК8	Загальна психологія (2 семестр)	3	іспит
ОК9	Загальна психологія (3 семестр)	5,5	іспит
ОК10	Іноземна мова	3	залік
ОК11	Іноземна мова	3	диф.залік
ОК12	Математичні методи в психології	5,5	іспит
ОК13	Основи інформатики і застосування електронно-обчислювальних машин в психології	4	залік
ОК14	Основи анатомії та еволюції центральної нервової системи	3	іспит
ОК15	Основи фізіології центральної нервової системи. Психофізіологія	3,5	іспит
ОК16	Теорія ймовірностей і математична статистика	3	іспит
ОК17	Клінічна психологія	3,5	іспит
ОК18	Комплексна курсова робота з дисциплін: загальна психологія, соціальна психологія, диференційна психологія	2	диф.залік
ОК19	Комплексна курсова робота з дисциплін: психодіагностика, вікова психологія, психологія особистості та психологія сім'ї	2	диф.залік
ОК20	Основи психологічного консультування і корекції	3,5	іспит
ОК21	Педагогіка та педагогічна психологія	3	іспит
ОК22	Політична психологія	3,5	іспит
ОК23	Практикум з психології	3	залік
ОК24	Психодіагностика	3,5	іспит
ОК25	Психологія праці	3	залік
ОК26	Психологія сім'ї	3,5	іспит
ОК27	Психологія управління	3,5	іспит
ОК28	Соціальна психологія	5,5	іспит
ОК29	Юридична психологія	4	іспит
ОК30	Основи національного спротиву	2	диф.залік
ОК51	Основи національного спротиву	3	диф.залік
ОК31	Соціологія та основи демографії	4	залік
ОК32	Ігрові методи в психології: практикум	4	залік
ОК33	Інженерна психологія та ергономіка	3,5	іспит
ОК34	Етнічна психологія і крос-культурні дослідження в психології	5	іспит
ОК35	Конфліктологія	5	іспит
ОК36	Основи неврозології та психіатрії	3	іспит
ОК37	Основи професійного відбору та поліграфічних досліджень	3,5	залік
ОК38	Основи психології діяльності в екстремальних умовах	3	іспит
ОК39	Основи сексології і сексопатології. Психологія статі і гендерних відносин	4	іспит
ОК40	Основи соціальної роботи	3	залік
ОК41	Психогенетика	3,5	залік
ОК42	Психологія особистості	5,5	іспит
ОК43	Психологія спорту	3	іспит
ОК44	Психологія творчості	3,5	залік
ОК45	Права, свободи та обов'язки людини і громадянина	3	залік
ОК46	Навчальна практика	3	залік
ОК47	Ознайомча практика	3	залік
ОК48	Виробнича практика	3	залік
ОК49	Атестаційний екзамен	0	іспит
ОК50	Кваліфікаційна робота бакалавра	5	іспит
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		179	

Код КОП	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Вибіркові компоненти ОП*			
Вибірковий блок дисциплін Minor*			
BK1	Minor. Дисципліна 1	5	іспит
BK2	Minor. Дисципліна 2	5	іспит
BK3	Minor. Дисципліна 3	5	іспит
BK4	Minor. Дисципліна 4	5	іспит
Дисципліни індивідуального вибору			
BK5	Дисципліна індивідуального вибору 1**	6	залік
BK6	Дисципліна індивідуального вибору 2**	6	залік
BK7	Дисципліна індивідуального вибору 3**	6	залік
Вибірковий комплекс, що забезпечує соціальні навички (Soft skills)***			
BK8	Історія за вибором	5	залік
BK9	Українські студії	3	залік
BK10	Соціально-гуманістичні аспекти професійної діяльності	4	залік
BK11	Соціально-гуманістичні аспекти професійної діяльності	4	залік
BK12	Формування системного наукового світогляду	3	залік
BK13	Соціально-гуманітарні науки та бізнес-адміністрування	4	залік
Загальний обсяг вибіркових компонент:		61	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

*Загальноуніверситетський блок, в якому блоки дисциплін для вибору пропонують кафедри Університету, що направлені на опанування і поглиблення певних компетентностей та результатів навчання, які можуть передбачати здобуття часткової професійної кваліфікації. До складу кожного блоку Minor входять чотири послідовних освітніх компоненти обсягом п'ять кредитів кожна. Здобувач може обрати будь-який блок дисциплін Minor. Блоки дисциплін Minor можуть оновлюватися за рішенням галузевої НМК.

** Здобувач обирає одну дисципліну із запропонованих у переліках освітніх компонент BK5-BK7, які пропонують кафедри Університету відповідно до напрямів своєї діяльності у рамках науково-методичних комісій Університету, що направлені на опанування і поглиблення певних компетентностей та результатів навчання. Переліки складових освітніх компонент BK5-BK7 можуть збільшуватися і оновлюватися за рішенням галузевої НМК.

***Здобувач обирає одну дисципліну із запропонованих у переліках/блоках освітніх компонент BK8-BK13, тим самим забезпечує опанування і поглиблення компетентностей та результатів навчання, що направлені на здобуття соціальних навичок (Softskills) відповідно до вимог стандарту спеціальності. Переліки складових освітніх компонент BK8-BK13 можуть збільшуватися і оновлюватися за рішенням галузевої НМК.

Здобувач, який зарахований на базі повної загальної середньої освіти, виконує освітньо-професійну програму в обсязі 240 кредитів ЄКТС.

Здобувач, який зарахований на базі освітнього ступеня «фаховий молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»), виконує освітньо-професійну програму в обсязі 240 кредитів ЄКТС. При цьому ХАІ визнає та перезараховує не більше ніж 60 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки фахового молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста).

Згідно з принципами компетентнісного підходу до здобуття вищої освіти перезарахування результатів раніше складених претендентом дисциплін відповідно до індивідуального навчального плану здійснюється за заявою претендента на підставі Положення «Про порядок перезарахування навчальних дисциплін і визначення академічної різниці в Національному аерокосмічному університеті «Харківський авіаційний інститут»» (<https://khai.edu/polozenna-pro-poradok-perezarahuvanna-navchalnih-disciplin-i-viznacenna-akademichnoi-riznici>) шляхом порівняння: відповідності змісту дисципліни освітньо-професійної програми (ОПП); запланованих результатів навчання з відповідної дисципліни; загального обсягу у годинах і кредитах ЄКТС; форм підсумкового контролю тощо.

3.2 Розподіл освітніх компонент освітньої програми (КОП) за курсами та семестрами

Під час формування переліку дисциплін, практик та атестації враховано вимоги стандартів вищої освіти за спеціальністю С4 Психологія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, положення «Про організацію освітнього процесу в Національному аерокосмічному університеті «Харківський авіаційний інститут»» <https://khai.edu/polozenna-pro-organizaciu-osvitnogo-procesu> та відповідних нормативних документів.

Практики та/або стажування (за всіма видами) входять до складу обов'язкових навчальних дисциплін. Кількість форм контролю на навчальний рік не перевищує шістнадцять. Аудиторне навантаження має становити від 1/3 до 2/3 загального обсягу навантаження.

Розподіл освітніх компонент освітньої програми (КОП) за курсами та семестрами надано у додатку А.

3.3 Структурно-логічна схема ОП

Структурно-логічна схема (додаток Б) освітньої програми відображає послідовність вивчення її компонент, як обов'язкових, так і вибірових. Здобувачем вищої освіти обирається індивідуальна траєкторія навчання, яка реалізується через обирання вибірових компонент згідно Положення «Про забезпечення права студентів на вибір навчальних дисциплін».

4 ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація здобувачів за освітньо-професійною програмою «Психологія» зі спеціальності С4 «Психологія» проводиться у формі атестаційного екзамену та публічного захисту кваліфікаційної роботи бакалавра та завершується видачою документу встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра з присвоєнням кваліфікації бакалавр з психології.

Умови допуску до атестації – повне виконання навчального плану за спеціальністю С4 «Психологія».

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

6 МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

[illegible]

Додаток А
Розподіл освітніх компонент освітньої програми (КОП)
за курсами та семестрами

1 курс				2 курс				3 курс				4 курс			
1 семестр		2 семестр		3 семестр		4 семестр		5 семестр		6 семестр		7 семестр		8 семестр	
КОП	кількість кредитів	КОП	кількість кредитів	КОП	кількість кредитів	КОП	кількість кредитів	КОП	кількість кредитів	КОП	кількість кредитів	КОП	кількість кредитів	КОП	кількість кредитів
OK1	3,5	OK2	3	OK4	5	OK6	5	OK24	3,5	OK19	2	OK17	3,5	OK3	3
OK5	3,5	OK8	3	OK9	5,5	OK12	5,5	OK26	3,5	OK22	3,5	OK20	3,5	OK25	3
OK7	3,5	OK11	3	OK13	4	OK18	2	OK21	3	OK29	4	OK33	3,5	OK27	3,5
OK10	3	OK15	3,5	OK28	5,5	OK31	4	OK40	3	OK32	4	OK37	3,5	OK36	3
OK14	3	OK16	3	OK42	5,5	OK34	5	OK43	3	OK39	4	OK41	3,5	OK38	3
		OK23	3			OK35	5	OK44	3,5	OK48	3			OK49	0
		OK45	3			OK47	3							OK50	5
		OK46	3			OK30	2								
		OK51	3												
BK8	5	BK11	4	BK12	3			BK13	4	BK2	5	BK3	5	BK4	5
BK9	3							BK1	5	BK5	6	BK6	6	BK7	6
BK10	4														
28,5		31,5		28,5		31,5		28,5		31,5		28,5		31,5	
60				60				60				60			

Вибіркові компоненти, їх зміст, формування компетентностей (загальних, спеціальних (фахових)) та визначення результатів навчання представлено у силабусах навчальних дисциплін на сайті в розділі «Короткий опис, структура і освітні компоненти освітніх програм і компонентів» освітньо-професійної програми «Психологія» спеціальності С4 «Психологія».

<https://khai.edu/profil-id-78708>

Додаток Б
СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

